

Moksleivių kūrybinės improvizacijos per džiazą muziką

Šiandieninės profiliuoto mokyklos modelis suteikia galimybę labiau atsigręžt į menus. Meninio ugdymo dėka mokiniai atskleidžia paslėptus talentus, gebėjimus, atranda galimybes realizuoti save mokyklos, miesto, respublikos kultūrinuose renginiuose. Meninės veiklos užsiėmimuose daug laiko skiriama kūrybinio darbo atlikimui, individualiam mokinio pažinimui bei nuoširdžiam bendravimui. Ugdytiniai įgyja didesnį pasitikėjimą savimi, mokosi vertinti ir įvertinti sugebėjimus bei galutinius kūrybinio darbo rezultatus. Ugdomas smalsumas, plečiamas pasaulėžiūros akiratis, siūlomos naujausios mokslo technologijos ir jų galimybės kūrybiniam darbams realizuoti. Ugdytiniai, dalyvaujantys meninėje raiškoje, yra jautresni aplinkai ir juos supantiems žmonėms, formuoja savo moralines normas: sąžiningumą, darbštumą, dorą, - išmoksta nusakyti emociją ir dvasinę būseną, organizuoti renginius, prisiimti atsakomybę, planuoti darbo laiką. Įgyta kūrybinė patirtis meninėje raiškoje, diktuoja originalius sprendimus ir išeitis gyvenimo situacijose. Sakoma, kad žmonės, lanke meninę raišką, būna psichologiškai brandesni, kūrybiškesni šeimose.

Mokinio kūrybiškumui, jo novatoriškų idėjų bei laisvos minties sklaidai ypač pasitarnauja džiazinė improvizacija.

Improvizacija yra neatsiejama nuo meno. Ji išjudina mokinio vaizduotę, skatina kūrybinę laisvę, duoda puikius darbo rezultatus. Tokiu būdu pedagogams, dėstantiems meninius dalykus, suteikiama galimybė greičiau ir geriau pažinti mokinio kūrybines galias, išlaisvinti jų dvasią. Džiazą muzika – didelė pagalbininkė improvizuojant teatre, dailėje, muzikoje, choreografijoje.

Teatre džiazinė improvizacija padeda aktoriui įsijausti į vaidmenį, atsipalaiduoti, lavinti vaizduotę, geriau valdyti kūno plastiką, komunikuoti su žiūrovais, patirti meninių bei estetiškų išgyvenimų, suvokti sąsajas su kitomis meno šakomis (šiuo atveju džiazą muziką). Tokiu būdu kuriamas naujas, kartais labai originalus teatrinis produktas.

Dailėje džiazinės improvizacijos dėka tikslingai pasirenkamos vizualinės kūrybos priemonės, būdai ir kompoziciniai sprendimai. Čia galima drąsiai eksperimentuoti ir tyrinėti, pasirenkant netradicinę spalvų gamą. Improvizacijos dėka patiriamas kūrybinio darbo džiaugsmas, plečiama meninės nuovokos ir estetinio jautrumo skalė. Mokinių sugalvoti piešinių pavadinimai "Džiazui ribų nėra", "Nuotakų kaita", „Spalvingas lietus“, „Žaidžiame džiazą“ tik dar kartą patvirtina apie džiazinės improvizacijos reikalingumą lavinant mokinių vaizduotę.

Muzikoje improvizacija padeda lavinti klausą, stiliaus jausmą, atlikimo ypatumus, drąsiai demonstruoti sumanytą muzikinę mintį. Tai didžiulė kūrybinė terpė ugdant mokinių koncertinę drąsą bei improvizavimo gebėjimus.

Šokyje džiazinė improvizacija padeda išsilaisvinti iš fizinio ir dvasinio sąstingio, stiprinti vaizduotę ir kūno ryšį, pažinti dabarties šokio stilistinę įvairovę, ugdyti technines galimybes. Improvizacinis šokis – proto ir kūno harmonijos, klausos ir vaizduotės, judesio ir estetinio suvokimo lydinys.

Improvizacijos rezultatai dažnai būna labai netikėti, paradoksali, netgi juokingi. Jų kokybė priklauso nuo mokinių savijautos, tarpusavio santykių, gebėjimo bendrauti, vidinio nusiteikimo, fizinės parengties. Gera improvizacija ugdo jaunos asmenybės pasitikėjimą savimi, kūrybiškumą, drąsą, norą eksperimentuoti.

Džiazinė improvizacija – visapusiškas mokinio kūrybinės laisvės pasireiškimas meninėje veikloje. Kartu tai ir moksleivio pažintis su kitų kultūrų meninėmis vertybėmis.

Šiandieninėje mokykloje siekiama, kad moksleivis išgyventų kūrybinį džiaugsmą, dalyvautų meninės veiklos procesuose, puoselėtų bendravimo gebėjimus, elgesio kultūrą scenoje bei formuotų pozityvias nuostatas estetinėms ir bendrosioms žmogaus kultūros vertybėms.

Vida Auglienė

Klaipėdos "Vėtrungės" gimnazijos muzikos mokytoja metodininkė